
Μεθοδολογία
Σχεδιασμού για
Εκπαιδευτικούς και
Στελέχη Εκπαίδευσης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Μεθοδολογία Σχεδιασμού για Εκπαιδευτικούς και Στελέχη Εκπαίδευσης»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Μεθοδολογία Σχεδιασμού για Εκπαιδευτικούς και Στελέχη Εκπαίδευσης»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Είναι κοινά παραδεκτό πως παρά τις σύγχρονες και συχνά συντονισμένες προσπάθειες που καταβάλλονται για μια ουσιαστική και αποτελεσματική εκπαίδευση, παρατηρείται αποτυχία επίτευξης των στόχων της και αδυναμία ικανοποίησης των λειτουργιών της. Ένας παράγοντας που συμβάλλει σε αυτό είναι η καθηλωτική γραμμικότητα της μονόπλευρης και κυρίως αναλυτικής σκέψης, χαρακτηριστικό της σύγχρονης εκπαίδευσης. Η απουσία της κυκλικότητας, αλληλεπίδρασης, αυτοοργάνωσης, δυναμικότητας, αλληλοσυσχετισμού, μετασχηματισμού και αλλαγής εντείνουν το πρόβλημα.

Εστιάζοντας στην γραμμικότητα, ενδείξεις ύπαρξης αυτής εντοπίζονται εύκολα εξετάζοντας το θέμα με μια «top down» αλλά και «bottom up» προσέγγιση, δηλαδή από τη σύλληψη, τον σχεδιασμό και την κατανόηση του εκπαιδευτικού συστήματος μέχρι και τις παιδαγωγικές εφαρμογές σε επίπεδο πρόβλεψης αλλά και διδακτικής πράξης. Όσο συνεχίζουμε να κρατάμε τη σκέψη των φορέων, των στελεχών, των λειτουργών εκπαίδευσης αλλά και των μαθητών σε περιοριστικά πλαίσια, τόσο θα συνεχίζουν να συσκοτίζονται οι δυνάμεις μετασχηματισμού της εκπαίδευσης. Η στασιμότητα και ακαμψία που συχνά φθάνει στη διατήρηση παραδοσιακών λειτουργιών, «κεκτημένων», επιφανειακών

προσεγγίσεων μπορούν να αποφευχθούν με την εισαγωγή των αρχών της καινοτομίας και δημιουργικότητας, οι οποίες προβάλλουν ως το μέσο «δραπέτευσης από την κοιλάδα του θανάτου της εκπαίδευσης».

Σκοπός του προγράμματος είναι να παρουσιάσει στους εκπαιδευόμενους τόσο την θεωρητική όσο και την πρακτική διάσταση του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, με την παροχή συστηματικών γνώσεων στα πλέον επίκαιρα θέματα αιχμής της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, το πρόγραμμα μελετά και αναλύει τη σχέση μεταξύ τριών βασικών εννοιών στον χώρο της εκπαίδευσης, του εκπαιδευτικού σχεδιασμού, της δημιουργικότητας και της καινοτομίας. Με άξονα τις τρεις αυτές βασικές έννοιες τίθενται στο επίκεντρο θέματα, όπως ο ρόλος της ηγεσίας, η εργασία στο πλαίσιο των ομάδων, η συμβολή της συναισθηματικής νοημοσύνης, η καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής, η ηθική και επιχειρηματικότητα, η φιλοσοφία της μεθοδολογίας σχεδιασμού. Τέλος, παρουσιάζεται βήμα προς βήμα η υλοποίηση της μεθοδολογίας του εκπαιδευτικού σχεδιασμού.

Η εκπαιδευτική διαδικασία του παρόντος προγράμματος περιλαμβάνει πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό (θεωρία, παραδείγματα, υποδειγματικές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης, πρόσθετη βιβλιογραφία και δικτυογραφία, ασκήσεις αυτοαξιολόγησης κ.ά) σε έντυπη (εκτυπώσιμη) αλλά και ηλεκτρονική μορφή, καθώς επίσης και σύντομες μαγνητοσκοπημένες διαλέξεις, ώστε να ανταποκρίνεται στους πολλαπλούς τύπους νοημοσύνης του Gardner.

Το πρόγραμμα είναι 9μηνης διάρκειας - 325 ωρών και ως εκ τούτου **πληροί τις προϋποθέσεις του νόμου (ΦΕΚ 13/29-01-2019) ως προς τη μοριοδότηση, σύμφωνα με τον οποίο η επιμόρφωση Α.Ε.Ι. ή άλλου φορέα του δημόσιου τομέα που εποπτεύεται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διάρκειας τουλάχιστον τριακοσίων (300) ωρών, που πραγματοποιήθηκε σε χρονικό διάστημα τουλάχιστον επτά (7) μηνών μοριοδοτείται με 2 μονάδες.**

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

► **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**

Ειδικότερα το πρόγραμμα απευθύνεται σε στελέχη διοίκησης και επιστημονικής καθοδήγησης της εκπαίδευσης, διευθυντές, συντονιστές του εκπαιδευτικού έργου, εκπαιδευτικούς, μόνιμους και αναπληρωτές, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλων των ειδικοτήτων καθώς και σε πτυχιούχους που δύνανται να εργαστούν στην εκπαίδευση.

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών
- ▶ Απαιτείται πτυχίο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Εξειδικευμένης Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

- ▶ Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικά με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποιηθεί του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **8 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: Σχεδιασμός, Δημιουργικότητα και Καινοτομία: Οριοθέτηση Εννοιών

Διδακτική Ενότητα 1: Σχεδιασμός - Σχεδιαστική Σκέψη

Διδακτική Ενότητα 2: Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός

Διδακτική Ενότητα 3: Δημιουργικότητα

Διδακτική Ενότητα 4: Καινοτομία

Διδακτική Ενότητα 5: Σχολική Ηγεσία

Μάθημα: Σπουδάζοντας τη Δημιουργικότητα

Διδακτική Ενότητα 1: Χαρτογραφώντας τον Νου

Διδακτική Ενότητα 2: Ο Κύκλος της Δημιουργικότητας

Διδακτική Ενότητα 3: Δημιουργική Διδασκαλία και Μάθηση

Διδακτική Ενότητα 4: Τεχνικές Δημιουργικής Παραγωγής Ιδεών I

Διδακτική Ενότητα 5: Τεχνικές Δημιουργικής Παραγωγής Ιδεών II

Διδακτική Ενότητα 6: Δημιουργική Ηγεσία

Μάθημα: Σχεδιασμός και Καινοτομία: Προκλήσεις και Προοπτικές για Αλλαγή στην Εκπαίδευση

Διδακτική Ενότητα 1: Το Σχολείο του Μέλλοντος: το Ζητούμενο

Διδακτική Ενότητα 2: Η Ψηφιακή Τεχνολογία στην Εκπαίδευση ως Παράγοντας Καινοτομίας

Διδακτική Ενότητα 3: Ο Ρόλος της Ηγεσίας στον Εκπαιδευτικό Σχεδιασμό

Μάθημα: Ενεργώντας στο Πλαίσιο των Ομάδων

Διδακτική Ενότητα 1: Κανείς μας δεν είναι Εξυπνότερος από Όλους μας

Διδακτική Ενότητα 2: Δυναμικές Ιδιότητες των Ομάδων

Διδακτική Ενότητα 3: Η Λειτουργία των Ομάδων στην Εκπαίδευση

Μάθημα: Το Παζλ της Εκπαίδευσης: Ποιο Κομμάτι λείπει;

Διδακτική Ενότητα 1: Πολλαπλοί Τύποι Νοημοσύνης

Διδακτική Ενότητα 2: Συναισθηματική Νοημοσύνη και Θεωρητικές Προσεγγίσεις

Διδακτική Ενότητα 3: Σχεδιασμός, Δημιουργικότητα, Καινοτομία και Συναισθηματική Νοημοσύνη

Διδακτική Ενότητα 4: Σχολική Ηγεσία και Συναισθηματική Νοημοσύνη

Διδακτική Ενότητα 5: Κοινωνική και Συναισθηματική Αγωγή στο Σχολείο

Μάθημα: Δεξιότητες Μετασχηματισμού: Οι Απαιτήσεις των Καιρών

Διδακτική Ενότητα 1: Κοιτάζοντας Μπροστά

Διδακτική Ενότητα 2: Προκλήσεις του Σχεδιασμού και Ενεργοποίηση των Δεξιοτήτων Ζωής

Διδακτική Ενότητα 3: Οι Δεξιότητες Ζωής Κλειδιά για την Επιτυχία στον 21ο Αιώνα

Διδακτική Ενότητα 4: Προγράμματα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων Ζωής στο Σχολείο

Διδακτική Ενότητα 5: Οφέλη από την Καλλιέργεια Δεξιοτήτων Ζωής

Μάθημα: Συνδέοντας Εκπαίδευση, Επιχειρηματικότητα, Ηθική και Πολιτισμό

Διδακτική Ενότητα 1: Εννοιολογική Οριοθέτηση

Διδακτική Ενότητα 2: Ηθική και Επιχειρηματικότητα

Διδακτική Ενότητα 3: Εκπαίδευση και Επιχειρηματικότητα

Διδακτική Ενότητα 4: Παράδειγμα Διδασκαλίας της Επιχειρηματικότητας

Μάθημα: Μεθοδολογία Σχεδιασμού για Εκπαιδευτικούς

Διδακτική Ενότητα 1: Μεθοδολογία Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού I

Διδακτική Ενότητα 2: Μεθοδολογία Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού II

Διδακτική Ενότητα 3: Διαδικασία Σχεδιασμού I

Διδακτική Ενότητα 4: Διαδικασία Σχεδιασμού II

Διδακτική Ενότητα 5: Παράδειγμα Πολυεπίπεδης Εφαρμογής της Μεθοδολογίας Σχεδιασμού